

Pieterskerk gooit het over andere boeg

Wilfred Simons

Leiden ■ De Pieterskerk Leiden is donderdag voorzichtig weer opengegaan. De anderhalvemetersamenleving heeft aan het oude verdienmodel van de stichting een einde gemaakt, en dus moet directeur Frieke Hurkmans het over een andere boeg gooien. Ideeën heeft ze genoeg, maar de uitvoering kost tijd. Eén activiteit was echter snel te realiseren. Liefhebbers kunnen de komende weken in de kerk schommelen.

Voor een evenementenorganisatie als de Pieterkerk was de plotselinge lockdown in maart een ramp. Het café, de escaperoom, de stadsvilla Rameau en natuurlijk de evenementen - alles dicht of afgelast. Van het ene op het andere moment keek directeur Hurkmans in een gapend exploitatiegat van twee miljoen euro. Dat deed pijn, want de organisatie was er juist in geslaagd om twee jaar lang budgetneutraal te draaien. Ze had de accountantsverklaring net binnen. „Alle leningen waren afgelost. Dat was in de 900-jarige geschiedenis van de kerk nooit gebeurd!”

Drie weken kon Hurkmans genieten van een schuldenvrije Pieterskerk. Toen moest ze een overbruggingskrediet aanvragen bij het Nationaal Restauratiefonds, de 'bankier van het erfgoed'. Het fonds heeft 50 miljoen euro te verdelen, geld dat minister Van Engelshoven beschikbaar heeft gesteld om de coronacrisis door te komen. De stichting zal, afhankelijk van het eigen verdienvermogen in het komende jaar, tussen de 500.000 en 900.000 euro moeten lenen. De gedachte baart haar zorgen. De organisatie heeft nooit zoveel moeten lenen. „Dat wordt een molensteen.”

Hinderpalen

Al snel moest Hurkmans vaststellen dat in de anderhalvemetersamenleving van evenementen als voorheen geen sprake meer kan zijn. De pilaren zijn de hinderpalen. Ze beperken het zicht. „We konden maar 135 mensen zicht op een podium geven.” Daar schrok ze toch van. „Ik dacht, 'O my God', we kunnen niks.”

Nadat ze van de eerste schrik gekomen was, gingen zij en haar team toch weer plannen maken. De kerk openstellen als monument, dat kan

Vier jaar geleden tijdens de Open Monumentendag werd de schommel voor het eerst opgehangen. FOTO TACO VAN DER EB

altijd. Het gebouw staat op 2,5 hectare grond en heeft ruimte zat. Ze kwam op het idee om een schommel aan een trekstang te hangen.

Museum

Een tweede idee, dat al lang bestond, maar dat door dagelijkse drukte nooit tot uitvoering kwam, was om samen met de Universiteitsbibliotheek en Erfgoed Leiden het gebouw in te richten als museum. Die organisaties hebben prachtige collecties, die ze nauwelijks kunnen

laten zien doordat ze geen goede tentoonstellingsruimte hebben. De Pieterskerk kan daarin voorzien. Het idee is om de buitenste omloop van het schip in te richten als museum en het schip zelf als museumcafé. De eerste expositie, die Hurkmans 'in september of oktober' wil openen, zal waarschijnlijk een fototentoonstelling zijn. Zoiets is gemakkelijk te realiseren en vergt geen dure investeringen, zoals vitrinekasten.

Die horeca - Hurkmans denkt aan

eenvoudige gerechten als een uit-smijter of een kom yoghurt met granola - brengt hopelijk genoeg op om het onderhoud aan de kerk van te betalen. „Het is in elk geval iets.”

De Pieterskerk is vanouds dé plek waar de Leidenaars samenkomen. Dat zal na de coronacrisis ook weer zo zijn, Hurkmans weet het zeker. „Eens zullen we in de Pieterskerk weer het Wilhelmus en het Io Vivat zingen. Als het zover is, zullen we dat museumcafé in het schip nog gaan missen.”

Zweven tussen eeuwenoude pilaren in kerk

Nico Schinkelshoek

Leiden ■ Wie de Leidse Pieterskerk eens vanuit een ander perspectief wil ervaren, kan sinds gisteren iets bijzonders doen: schommelen in de kerk. Liefhebbers kunnen zo zweven tussen de eeuwenoude pilaren. Na een maandenlange sluiting vanwege het coronavirus is het gebouw donderdag weer geopend.

Terwijl de orgelmuziek op de achtergrond klinkt heerst er een serene rust in de Pieterskerk. Te midden van de grote zuilen valt het oog direct op de schommel. Het zitje is vastgebonden aan twee touwen van een tiental meters. Echt fanatieke schommelaars kunnen daardoor misschien zelfs de kroonluchters aanraken die aan weerszijden van de schommel hangen.

Hoewel de bezoekers tijdens de opening om 12.00 uur nog niet rijen dik voor de deur staan, zijn er al wel een aantal reserveringen. Maar hoe druk het zal worden? „We hebben echt geen idee. Mensen zijn het niet gewend om te reserveren”, stelt directeur Frieke Hurkmans van de Pieterskerk.

Het idee voor de schommel is niet nieuw. Vier jaar geleden tijdens de Open Monumentendag werd de schommel voor het eerst opgehangen. „Dat trekt vaak de jongere bezoekers. Bij die dagen werkt dat heel goed”, zegt Hurkmans enthousiast terwijl ze de schommel nog eens goed bekijkt.

De directeur van de Pieterskerk noemt het schommelen 'een leuk extraatje'. „Het is voor zowel volwassen als kinderen uitermate aangenaam om op te zitten.”

De schommel hangt er nog zeker tot eind augustus.